

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Grønlandsudvalg

Dato: 06-07-2016
Enhed: Psykiatri og Lægemedel-
politik
Sagsbeh.: SUMBGB
Sagsnr.: 1605754
Dok. nr.: 130093

Orientering vedrørende Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses besvarelse af 27. november 2008 af spørgsmål 4 fra Udvalget vedrørende Grønlandske Forhold vedrørende lovforslag nr. L 52 fra 2008 om ændring af lov om sundhedsvæsenet i Grønland

1. Folketinget vedtog i 2008 lovforslag nr. L 52 om ændring af lov om sundhedsvæsenet i Grønland, hvorved sagsområdet om anvendelse af tvang i psykiatrien blev overført til Grønlands hjemmestyre.

I forbindelse med behandlingen af lovforslaget stillede Udvalget vedrørende Grønlandske Forhold (Grønlandsudvalget) spørgsmål nr. 4 vedrørende lovforslaget, om der i den grønlandske lovgivning er sikret et særligt tilsyn med behandlingen af administrativt frihedsberøvede personer på linje med det i grundlovens § 71 bestemte tilsyn.

Det daværende Ministerium for Sundhed og Forebyggelse besvarede den 27. november 2008 spørgsmålet således:

”Spørgsmålet har været forelagt Grønlands hjemmestyre, Departementet for Familie og Sundhed, der har oplyst:

”Grønland følger Grundlovens bestemmelser og psykiatrilovgivningen fra 1938. I forbindelse med lovgivningsarbejdet vedrørende en grønlandsk psykiatrilovgivning vil det naturligvis blive sikret, at der er et særligt tilsyn med behandlingen af administrativt frihedsberøvede personer”.

Jeg kan henholde mig til oplysningerne fra Grønlands hjemmestyre, Departementet for Familie og Sundhed.”

2. Grundlovens § 71 vedrører frihedsberøvelse. Det følger af § 71, stk. 6, at udenfor strafferetsplejen skal lovligheden af en frihedsberøvelse, der ikke er besluttet af den dømmende myndighed (domstolene), og som ikke har hjemmel i lovgivning om udlændinge, på begæring af den, der er berøvet sin frihed, eller den, der handler på hans vegne, forelægges de almindelige domstole eller anden dømmende myndighed til prøvelse. Det følger endvidere af bestemmelsen, at nærmere regler herom fastsættes ved lov.

Efter grundlovens § 71, stk. 7, skal behandlingen af de i § 71, stk. 6, nævnte personer undergives et af Folketinget valgt tilsyn, hvortil de pågældende skal have adgang til at rette henvendelse.

Det følger af § 7, stk. 6, i Folketingets Forretningsorden, at Folketinget ved begyndelsen af hver folketingssamling vælger 9 medlemmer til at føre tilsyn med behandlingen af personer, der er underkastet frihedsberøvelse af den i grundlovens § 71, stk. 6, nævnte art (§ 71-tilsynet).

3. I forbindelse med en konkret henvendelse er Sundheds- og Ældreministeriet blevet opmærksom på, at besvarelsen af 27. november 2008 af spørgsmål nr. 4 fra Grønlandsudvalget vedrørende lovforslag nr. L 52 manglede nogle oplysninger.

Som det fremgår af besvarelsen, lagde Grønlands hjemmestyre op til at oprette sit eget tilsyn med behandlingen af administrativt frihedsberøvede personer. Dette er grundloven ikke til hinder for, men det burde have været anført i besvarelsen, at fordi § 71-tilsynet udleder sin kompetence direkte af grundloven, vil § 71-tilsynet også fortsat være kompetent til at behandle sager om administrativt frihedsberøvede personer i Grønland, selv om Grønlands hjemmestyre opretter sit eget tilsyn herom.

Sundheds- og Ældreministeriet har i forbindelse med den nævnte henvendelse rettet henvendelse til Justitsministeriet, der har bekræftet, at det tilsyn, som er nævnt i grundlovens § 71, stk. 7, er kompetent i forhold til personer, der er frihedsberøvet i psykiatrien i Grønland, selv om Grønland har overtaget det pågældende sagsområde.

Det skyldes, at grundloven finder anvendelse for alle dele af riget, jf. grundlovens § 1. Det vil sige, at grundlovens § 71, stk. 7, finder anvendelse, uanset hvor i riget de pågældende frihedsberøvede personer befinder sig, herunder i Grønland. Der henvises i øvrigt til § 71-tilsynets beretning for sin virksomhed i folketingsåret 2000-01, pkt. 9, hvoraf det bl.a. fremgår, at det er § 71-tilsynets opfattelse, at tilsynets kompetence også omfatter Grønland, eftersom grundloven gælder for alle dele af Danmarks Rige.

Sundheds- og Ældreministeriet har endvidere rettet henvendelse til Departementet for Sundhed i Grønland, som har oplyst, at Grønlands Selvstyre ikke har oprettet et tilsvarende tilsyn i Grønland, men at ombudsmanden for Inatsisartut i kraft af sin funktion som national forebyggende mekanisme kan afholde inspektioner på blandt andet Dronning Ingrid's Hospitals psykiatriske afdeling A 1.

Sundheds- og Ældreministeriet vil med kopi af dette brev tillige orientere § 71-tilsynet og Departementet for Sundhed i Grønland om de supplerende oplysninger.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde / Birgitte Gram Blenstrup